

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
Департамент освіти Сумської обласної державної адміністрації
Інститут педагогіки НАПН України
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України
Українська асоціація дослідників освіти

**ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ВИЩОЇ ОСВІТИ: ГЛБОАЛЬНИЙ,
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ ВИМІРИ ЗМІН**

**INNOVATIVE DEVELOPMENT OF HIGHER EDUCATION: GLOBAL,
EUROPEAN AND NATIONAL DIMENSIONS OF CHANGE**

Матеріали VII Міжнародної
науково-практичної конференції

20-21 грудня 2022 року

Суми
Видавництво СумДПУ імені А. С. Макаренка
2022

УДК 378.091:001.895](477:4)(063)

I 66

*Рекомендовано до друку вченою радою
Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
(протокол № 5 від 22.12.2022 р.)*

Редакційна колегія:

М. А. Бойченко – доктор педагогічних наук, професор
(відповідальний редактор);

А. А. Сбруєва – доктор педагогічних наук, професор;

А. К. Куліченко – доктор педагогічних наук, доцент;

М. М. Бикова – кандидат педагогічних наук;

Н. Г. Осьмук – кандидат педагогічних наук, доцент;

І. І. Проценко – кандидат педагогічних наук, доцент;

Ж. Ю. Чернякова – кандидат педагогічних наук, доцент;

І. А. Чистякова – кандидат педагогічних наук, доцент

Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний, європейський та національний виміри змін: матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції (20-21 грудня 2022 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2022. 123 с.

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний, європейський та національний виміри змін». У матеріалах конференції розглядаються стратегічні перспективи розвитку вищої освіти в національному, європейському та глобальному контекстах; традиції та інновації професійної підготовки викладача вищої школи та менеджера освіти; виклики та перспективи підготовки фахівця для XXI століття; формування трансверсальних компетентностей здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня в умовах розвитку інноваційного освітнього середовища засобами дистанційного навчання.

Матеріали конференції подано в авторській редакції.

УДК 378.091:001.895](477:4)(063)

ОСОБЛИВОСТІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «ІНОЗЕМНА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)»

В умовах воєнного стану постала необхідність у максимальному переведенню освітнього процесу у дистанційний режим. Не виняток й заклади вищої освіти МОЗ України (Запорізький державний медичний..., 2019).

Дистанційне навчання – форма навчання, при якій взаємодія студента та викладача відбувається на відстані із застосуванням Інтернет-технологій, що передбачає інтерактивність процесу (Самойленко, 2011). Дистанційна форма навчання вимагає якісної роботи, спрямованої на:

- пізнавальну діяльність, що ґрунтується на вмотивованості процесу володіння іноземною (англійською) мовою;
- виконання творчих завдань, які, у свою чергу, надають можливість реалізації особистих знахідок та власних ідей, що спонукає до старання;
- використання автентичних матеріалів, які допомагають працювати з мовою під час обговорення будь-якої теми за програмою дисципліни.

Реалії сьогодення змушують студентів спеціальності 222 «Медицина» Запорізького державного медичного університету опанувати велику частину матеріалу з дисципліни «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» самостійно, оскільки під час набуття іншомовних компетентностей необхідно знаходити, аналізувати, структурувати та ефективно використовувати інформацію.

Самостійна робота передбачає підбір необхідної літератури, складання плану тексту, створення електронної презентації, конспектування тексту, роботу зі словниками та довідниками (Ніколенко, Ільченко, 2020; Симоненко, 2018).

З досвіду зазначимо, що самостійна робота у вивченні дисципліни «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» ґрунтується, більшою мірою, на мотивації, оскільки безперервне самостійне опанування знаннями, вміннями та професійними компетентностями вимагає значної самоорганізації. Формування, закріплення та вдосконалення навичок та умінь працювати самостійно зумовлює поступове ускладнення завдань, що, у свою чергу, підвищує якість освітньої діяльності.

Також, варто звернути увагу на те, що не вистачає живого спілкування з викладачем у режимі реального часу, ми маємо мінімум зворотного зв'язку в освітньому процесі. Кількість завдань збільшилася порівняно з очною формою навчання, а час виконання завдань обмежений. Виникають проблеми особистого характеру, пов'язані з самоконтролем і іноді не можна обрати оптимальну інформацію через різноманітність ресурсів мережі Інтернет.

Більшість студентів розуміють, що їхня майбутня професійна діяльність потребує безперервного оновлення та поповнення знань, а згодом і зростання професіоналізму. Тому на університетському етапі навчання необхідність уміння орієнтуватися в інформаційному просторі є нагальною.

Отже, правильна організація самостійної роботи, сучасні навчальні матеріали й внутрішня мотивація студентів роблять цей вид роботи дійсно потрібним та необхідним в умовах дистанційної форми навчання. Самостійна робота з дисципліни «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» у ЗВМО покликана наставити студента на шлях саморозвитку та самовдосконалення, активізувати навчально-пізнавальну діяльність, сприяти формуванню умінь та навичок самостійного здобуття знань, забезпечити активну роль студентів у цьому процесі, навчити застосовувати отримані знання на практиці.

ЛІТЕРАТУРА

- Запорізький державний медичний університет. (2019). *Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Запорізькому державному медичному університеті*. Режим доступу: http://nmv.zsmu.edu.ua/upload/doc_nmv/sistema_zvo/pologennja_pro_smjo_zdmu_3.pdf
- Ніколенко, Л. М., Ільченко, Л. А. (2020). Щодо самостійної роботи студентів в умовах дистанційного навчання. *Педагогіка вищої школи: досвід і тенденції розвитку: матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції, 5 листопада 2020 р.*, (сс. 27–29). Запоріжжя.
- Самойленко, О. М. (2011). Поняття дистанційної освіти та дискусії навколо неї. Збірник наукових праць ХНАДУ Міжнародної науково-практичної конференції «Дистанційна освіта України», (с. 61). Херсон: «Міськдрук.
- Симоненко, Н. О. (2018). Сучасні тенденції організації самостійної роботи студентів у вищих медичних навчальних закладах України. *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology, VI (67), 163, 54–58*. DOI: <http://doi.org/10.31174/SEND-PP2018-163VI67>

ЗМІСТ

ДИСКУСІЙНА ПЛАТФОРМА 1.

Стратегічні перспективи розвитку вищої освіти: національний, європейський та глобальний контексти Виступи спікерів платформи

Сбруєва Аліна. Нова європейська стратегія розвитку університету:
виклики, цілі, ініціативи 3

ДИСКУСІЙНА ПЛАТФОРМА 3.

Підготовка фахівця для XXI століття: виклики та перспективи Виступи спікерів платформи

Плачинда Тетяна. Особливості підготовки майбутніх
викладачів профільних ЗВО без базової педагогічної освіти..... 5

Бикова Марія, Проценко Ірина. Педагогічний потенціал
івент-технології в умовах ЗПО 8

ДИСКУСІЙНА ПЛАТФОРМА 4.

Формування трансверсальних компетентностей здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня в умовах розвитку інноваційного освітнього середовища засобами дистанційного навчання Виступи спікерів платформи

Бойченко Марина. Трансверсальні компетентності здобувачів
вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня: сутність і структура.... 10

Чистякова Ірина. Модель формування трансверсальних компетентностей
здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня
в умовах розвитку інноваційного освітнього
середовища засобами дистанційного навчання 15

Розділ І.

СТРАТЕГІЧНІ ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ: НАЦІОНАЛЬНИЙ, ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ТА ГЛОБАЛЬНИЙ КОНТЕКСТИ

Чорнобрива Наталя. Сучасні поняття в системі професійної підготовки

майбутніх медичних сестер в умовах цифровізації медичної освіти	18
Чу Їн. Міжнародна студентська мобільність в Китаї: етапи розвитку	20

Розділ II.

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ ТА МЕНЕДЖЕРА ОСВІТИ: ТРАДИЦІЇ ТА ІННОВАЦІЇ

Іонов Владислав. Сучасні підходи до розуміння управління соціальною роботою.....	23
Куліченко Алла. Управлінська інноваційна діяльність у медичних школах університетів США.....	25
Максимовська Наталія. Методика практичної підготовки майбутніх менеджерів культури в процесі дистанційного навчання	28
Подосиннікова Ганна, Доценко Євгенія. Використання методу проєктів для формування професійної компетентності у критичному читанні майбутніх учителів англійської мови.....	30
Severina Tetiana. Ways of improving students' engagement in the second language learning classroom	33

Розділ III.

ПІДГОТОВКА ФАХІВЦЯ ДЛЯ ХХІ СТОЛІТТЯ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Базарна Олена. Розвиток емоційного інтелекту як важлива складова підготовки майбутніх фельдшерів	36
Бутенко Віта. Формування художньо-естетичних умінь майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти	38
Гуркова Тетяна. Взаємодія викладача й учителів в умовах змішаного навчання	42
Данильченко Артем, Бойченко Віталій. Зміст професійної підготовки легкоатлетів у закладах вищої освіти Великої Британії: на прикладі освітньої програми «Спортивне тренерство та шкільний спорт»	44
Драга Інна. Виклики до польської вищої військової освіти у ХХІ столітті	47
Забіяка Ірина. Практики застосування проєктного методу навчання: досвід європейських країн	50
Зайцева Валентина, Цвілий Сергій. Організація практикоорієнтованої підготовки кадрів	

для сфери туризму та гостинності.....	53
Золотарьова Тетяна. Опосередковане внутрішнє абілітаційне управління корекцією негативних складових людини як системи «біо-соціо-дух»	56
Купенко Олена. Педагогічна система взаємодії викладача та студента університету: нові виклики та можливості	58
Лемешко Дмитрій. Інтернаціоналізація магістерської підготовки фахівців аграрної галузі в закладах вищої освіти: досвід Краківського університету сільського господарства	61
Лі Лей. Роль інноваційних технологій у професійній підготовці майбутніх піаністів-виконавців у закладах вищої освіти США.....	63
Лян Цзи. Принципи формування естетичної культури учнів основної школи засобами музичного фольклору	65
Пахотіна Тетяна. Досвід Республіки Польща в реалізації програми з патріотичного виховання як приклад для України.....	67
Пипа Анна. Навчання англomовного говоріння учнів молодшої школи в умовах дистанційної освіти.....	69
Podosynnikova Hanna, Barantsev Yaroslav. The use of creative writing technology in the formation of professional communicative competence of pre-service english teachers.....	73
Пономарьов Роман, Жієнбаєва Надія, Джакупова Мухаббат, Скляр Сергій. Огляд досліджень з діагностики затримки психічного розвитку.....	76
Сєрих Лариса. Підготовка педагога до впровадження взаємодії закладів загальної середньої та позашкільної освіти в естетичному вихованні підлітків	80
Соляненко Олена, Купріянова Тетяна. Особливості самостійної роботи студентів при вивченні дисципліни «іноземна мова (за професійним спрямуванням)».....	83
Сюй Міньї. Педагогічні умови формування художньо-комунікативних умінь майбутнього вчителя музичного мистецтва в процесі фортепіанної підготовки.....	85
Тао Є. Потенціал засобів музичного мистецтва для формування інтеркультурної толерантності підлітків	87
Тарасова Тетяна. Актуальні питання викладання психології в закладах вищої освіти в контексті підготовки сучасного фахівця.....	89
Товстуха Костянтин. Професійна підготовка фахівців з міжнародного права в закладах вищої освіти країн Європейського Союзу: сучасні тенденції	91

Томашевська Ірина. Використання кейс-технологій в освітньому процесі вищої школи.....	93
Тригубчак Олена. Італійський підхід до інтеркультурної освіти	96
Трофименко Аліна. Характеристика змістових засад підготовки майбутніх учителів природничих дисциплін до фасилітаційної діяльності в США	101
Ушкалова Фаїна. Формування іншомовної лексичної компетентності майбутніх вчителів англійської мови засобами мобільних застосунків.....	103
Шедякова Тетяна. Підготовка майбутніх спеціалістів з міжнародних відносин у країнах Західної Європи.....	106

РОЗДІЛ ІV.

ФОРМУВАННЯ ТРАНСВЕРСАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТРЕТЬОГО (ОСВІТНЬО- НАУКОВОГО) РІВНЯ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЗАСОБАМИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Дєордіца Таяна, Вороніна Марина. Інтервальне повторення проти зубріння	109
Ляшенко Ірина. Understanding assessing oracy online	111
Ткаченко Катерина. Діалогічне педагогічне спілкування як засіб формування іміджу викладача	113
Чернякова Жанна. Foreign experience of using the «flipped classroom» method in the educational process of pedagogical institutions of higher education.....	115

Наукове видання

Матеріали VIII Міжнародної
науково-практичної конференції

**ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ВИЩОЇ ОСВІТИ: ГЛОБАЛЬНИЙ,
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ ВИМІРИ ЗМІН**
(20-21 грудня 2022 року)

Суми: Видавництво СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2022 р.
Свідоцтво ДК № 231 від 02.11.2000 р.

Відповідальний за випуск *О. Ю. Кудріна*
Комп'ютерна верстка *І. А. Чистякова*

Підписано до друку 22.12.2022.
Формат 60x84/16. Гарн. Times. Папір офсет.
Друк ризогр. Ум. друк. арк. 6,00
Тираж 150 пр. Вид. № 225.

Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка
вул. Роменська, 87, м. Суми, 40002

Виготовлено на обладнанні СумДПУ імені А. С. Макаренка